

MBM-16080001020802 Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

March / April – 2018

Business Management - II

(Production Management) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલા છે.

- ૧ (અ) ઉત્પાદન સંચાલનનો અર્થ આપી, ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૧૦
(બ) ક્રિયાત્મક સંચાલનમાં નિર્ણયીકરણના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

- ૧ (અ) ઉત્પાદન એટલે શું ? તેનો ખ્યાલ સમજાવી અને તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૦
(બ) ઉત્પાદન એટલે શું ? તેને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. ૧૦

- ૨ (અ) બજાર વિશ્લેષણ સમજાવી, તેનાં મુખ્ય વિભાગોની ચર્ચા કરો. ૧૦
(બ) નિગમ વ્યૂહરચનાની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

- ૨ (અ) સેવા વ્યૂહરચનાની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. ૧૦
(બ) નિર્ણયીકરણની પદ્ધતિ તરીકે ક્રિયાત્મક વ્યૂહરચના સમજાવો. ૧૦

- ૩ સ્થાન પસંદગીની વિધિ જણાવી, તેને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

- ૩ સ્થાન પસંદગી એટલે શું ? સ્થાન પસંદગીનું મહત્ત્વ સમજાવી, સ્થાનના વિકલ્પોનું મૂલ્યાંકન કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૫

- ૪ કારખાના વિન્યાસ એટલે શું ? તેના હેતુઓ અને પ્રકારો જણાવો. ૧૫

અથવા

- ૪ વિન્યાસની વ્યાખ્યા આપી, વિન્યાસનાં સાધનો અને પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૫

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right indicate marks of the questions.

- 1 (a) Give the meaning of Production Management. 10
Explain the scope of Production Management.
(b) Discuss the types of operation management decisions. 10

OR

- 1 (a) What is production ? Explain its concept, and 10
discuss its characteristics.
(b) What is productivity ? Explain its affecting factors. 10
- 2 (a) Explain the market analysis and its main parts. 10
(b) Discuss the corporate strategy in detail. 10

OR

- 2 (a) Give the detail explanation of service strategy. 10
(b) Explain Operation Strategy as a decisional method. 10
- 3 Explain the procedure of plant location, and discuss its 15
affecting factors.

OR

- 3 What is plant location ? Explain importance and 15
methods of evaluating location alternatives.
- 4 What is plant layout ? State its objectives. 15

OR

- 4 Give the definition of layout. Explain tools and techniques 15
of labour.